

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ LESZNA
z dnia 25 września 2025 roku

w sprawie: budowy pomnika upamiętniającego ofiary Rzezi Wołyńskiej

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 10 tej ustawy, Rada Miejska Leszna uchwala, co następuje:

§ 1.

Rada Miejska Leszna wyraża zgodę na budowę – na terenie Miasta Leszna – pomnika upamiętniającego ofiary Rzezi Wołyńskiej.

§ 2.

1. Pomnik zostanie wzniesiony w południowej części Parku Jana Jonstona w Lesznie.
2. Dokładna lokalizacja przedstawiona jest na mapce w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.
3. Forma artystyczna pomnika przedstawiona jest w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały.
4. Autorami projektu w skali 1:10 są prof. dr hab. Karolina Komasa, artystka i wykładowczyni w Pracowni Rzeźby i Działań Przestrzennych Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu oraz prof. dr hab. Wojciech Hora, artysta, wykładowca w Pracowni Bioniki na Wydziale Architektury i Wzornictwa Uniwersytetu Artystycznego im. Magdaleny Abakanowicz w Poznaniu, rektor UAP w latach 2016-2024.

§ 3.

1. Finansowanie budowy Pomnika nastąpi z dobrowolnych darowizn, dotacji zewnętrznych i innych źródeł zgodnych z prawem.
2. Prezydent Miasta Leszna zostaje upoważniony do ewentualnego podjęcia działań zmierzających do pozyskania dodatkowych funduszy zewnętrznych na realizację przedsięwzięcia.

§ 4.

1. W celu realizacji niniejszej uchwały powołany został Komitet Budowy Pomnika Ofiar Rzezi Wołyńskiej. Do jego zadań należy w szczególności opracowanie harmonogramu działań, przygotowanie dokumentacji projektowej, nadzór nad przebiegiem inwestycji oraz współpraca z Radą Miejską Leszna i innymi właściwymi organami.

2. Skład Komitetu może być poszerzany o przedstawicieli samorządu lokalnego, w tym radnych, reprezentantów Prezydenta Miasta Leszna oraz pracowników Urzędu Miasta Leszna odpowiedzialnych za realizację inwestycji, sprawy kultury oraz ochronę dziedzictwa narodowego, jak również o osoby reprezentujące środowiska społeczne, patriotyczne i kombatanckie.

§ 5.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Leszna.

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Leszna

Patryk Józefowicz

Załącznik nr 1

do uchwały UCHWAŁA NR .../.../2025 Rady Miejskiej Leszna z dnia 25 września 2025 roku
w sprawie budowy pomnika upamiętniającego ofiary Rzezi Wołyńskiej

Orientacyjna lokalizacja pomnika – mapa i wycinek mapy

Kopia mapy zasadniczej

Skala 1:500

Godło 6.165.08.19.4.4, 6.165.08.24.2.2

Województwo

wielkopolskie

Powiat:

m. Leszno

Gmina:

Leszno

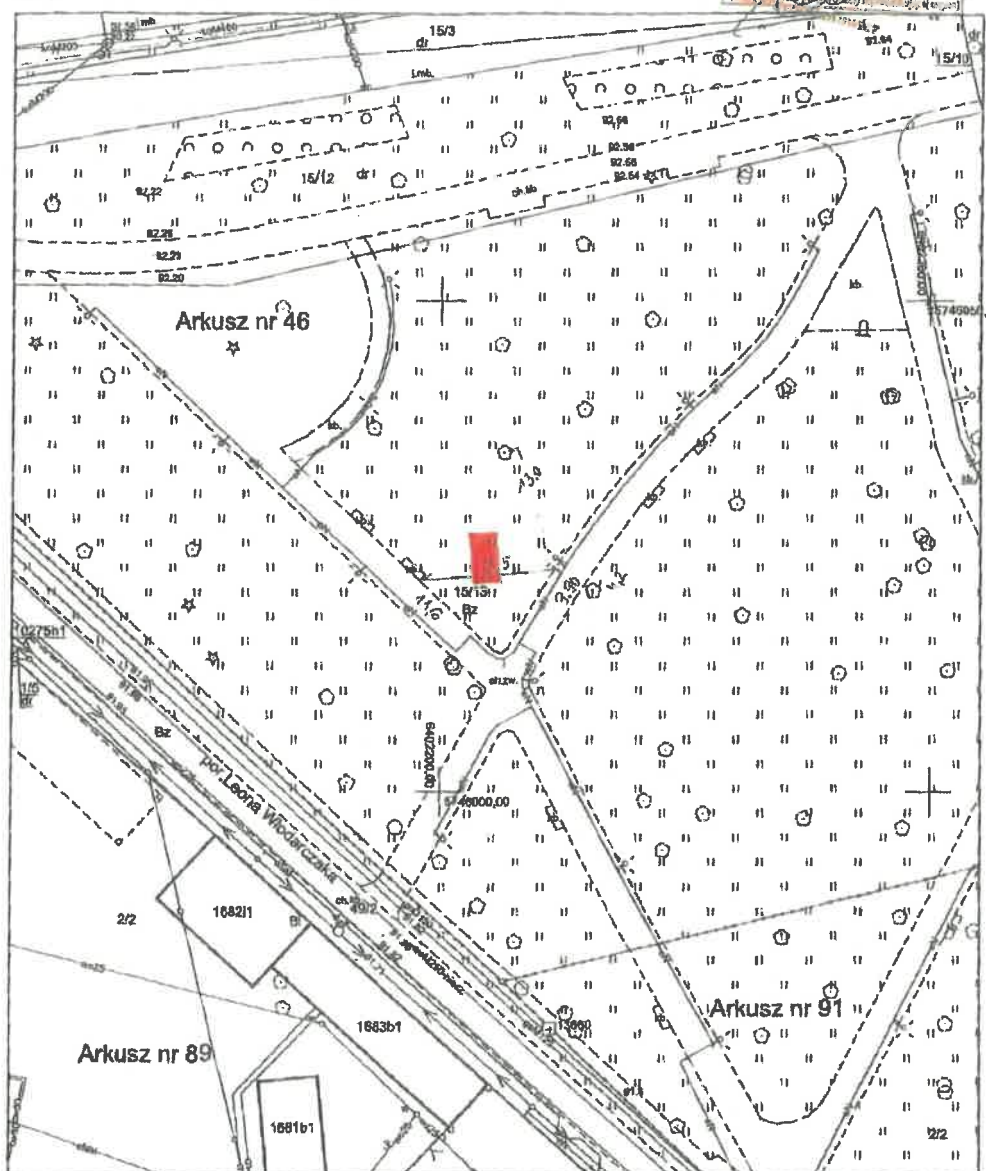
Jednostka ewidencyjna

306301_1 Leszno

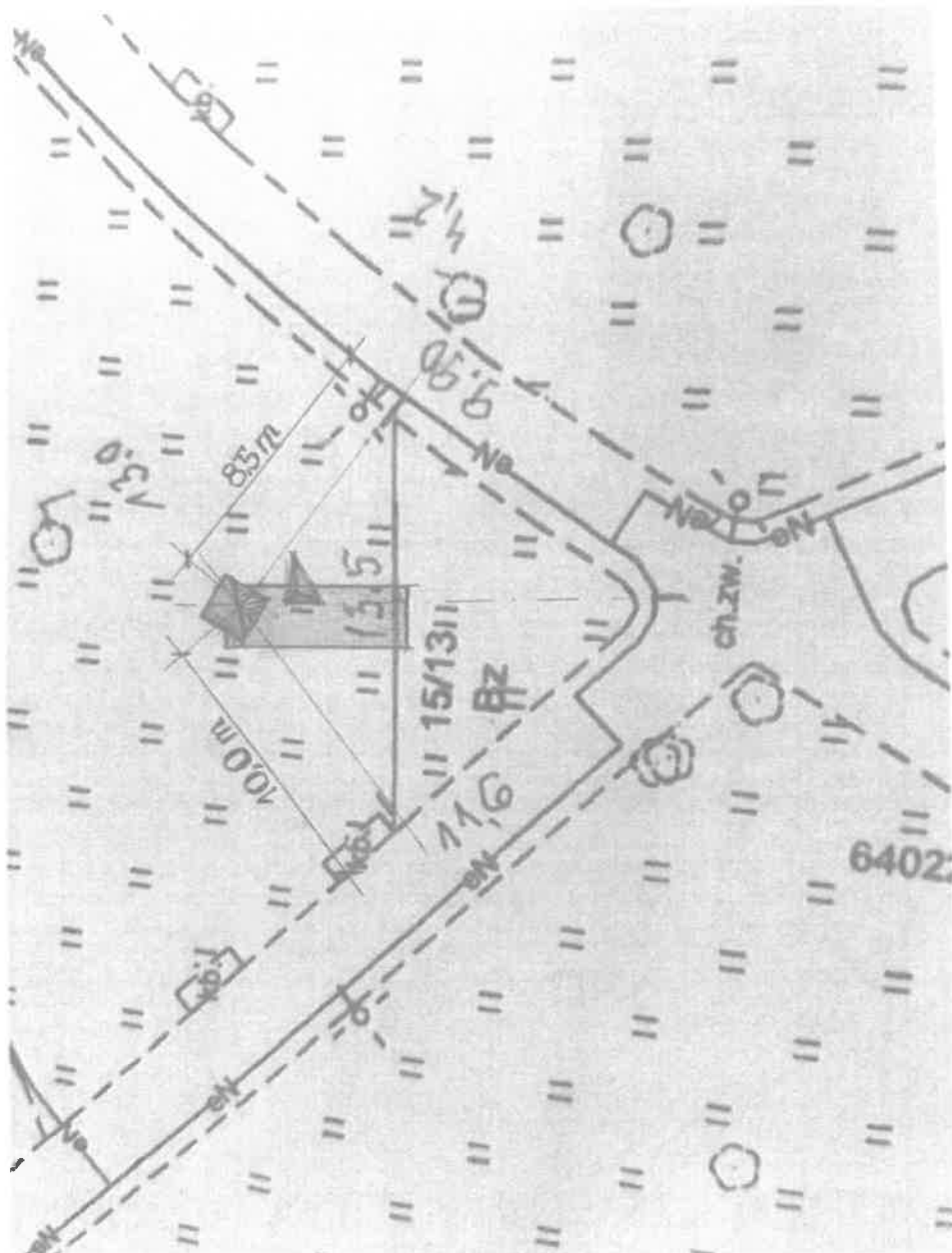
Obrys:

0002

LESZNO

Układ współrzędnych płaskich prostokątnych - 2000/B
Układ wysokości - PL-EVRF2007-NH

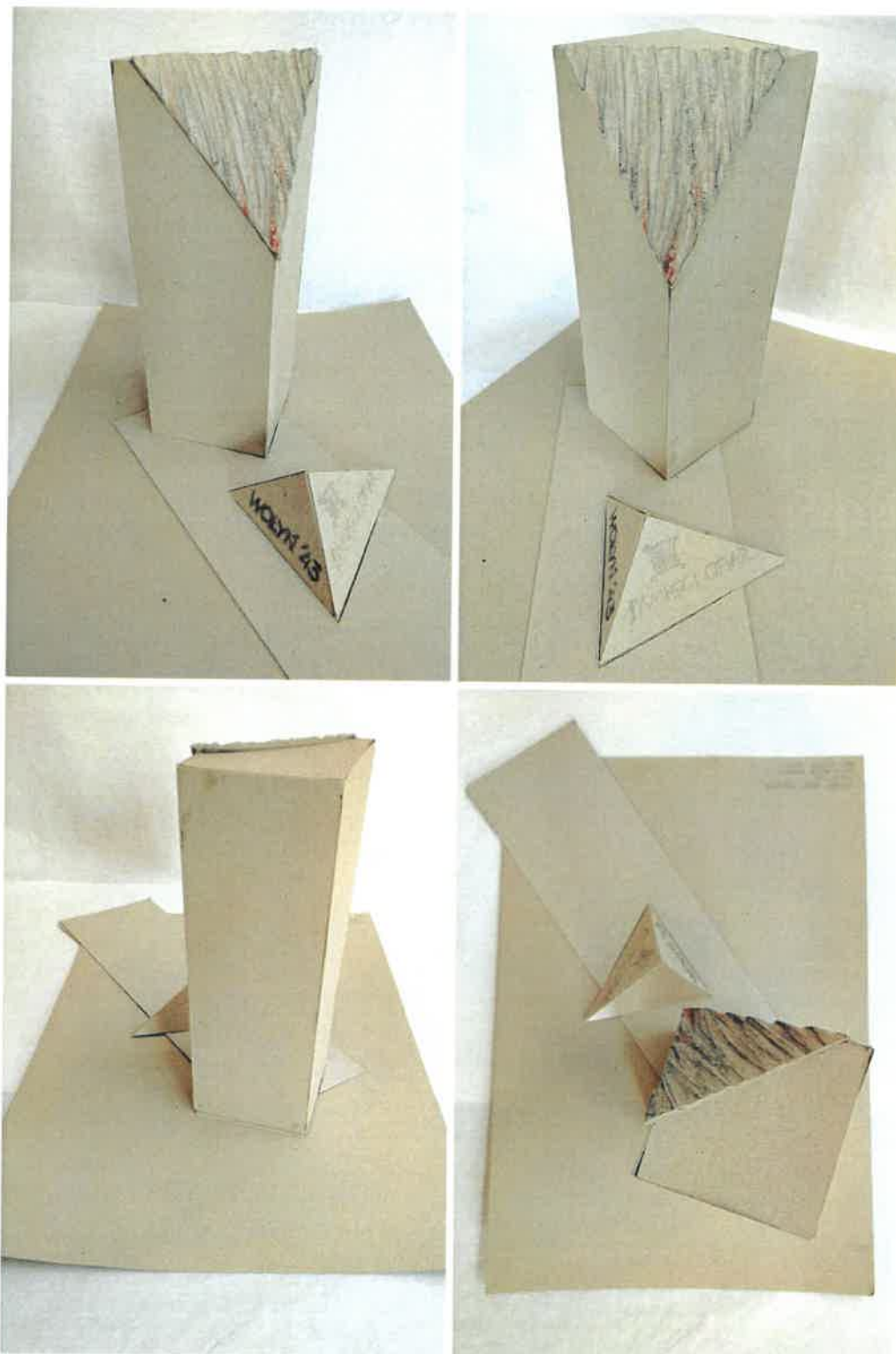

LOKALIZACJA POMIAR WOLNYSTEGO
LIT. NO. 20.5

WYK. PRZ. TABLINA LIT. NO. 20.5
PRZ. WYK. PRZ. TABLINA LIT. NO. 20.5

Załącznik nr 2
do uchwały UCHWAŁA NR .../.../2025 Rady Miejskiej Leszna z dnia 25 września 2025 roku
w sprawie budowy pomnika upamiętniającego ofiary Rzezi Wołyńskiej

Wizualizacja projektu pomnika – kolaż zdjęć (4 ujęcia)

Uzasadnienie do UCHWAŁY NR

RADY MIEJSKIEJ LESZNA

z dnia 25 września 2025 roku

Ludobójstwo dokonane w latach 1943–1945 na ludności polskiej zamieszkującej Wołyń, Małopolskę Wschodnią, część Polesia i Lubelszczyzny przez oddziały Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN) i Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA) stanowi jedno z najtragiczniejszych wydarzeń w historii Polski XX wieku. Skala, brutalność i wydźwięk tych zbrodni nadają im wymiar ogólnonarodowy, a pielęgnowanie pamięci o nich stanowi moralny obowiązek całego społeczeństwa.

Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 lipca 2016 r. w sprawie oddania hołdu ofiarom ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1943–1945 (M.P. 2016 poz. 726), ustanowiono dzień 11 lipca – rocznicę apogeum tych zbrodni – Narodowym Dniem Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP.

W Lesznie powstały już miejsca pamięci poświęcone ofiarom terroru niemieckiego i sowieckiego. Naturalną konsekwencją jest więc stworzenie przestrzeni upamiętniającej również ofiary rzezi wołyńskiej i innych zbrodni na Kresach Wschodnich.

Inicjatywa budowy pomnika została zgłoszona przez Komitet Budowy Pomnika Ofiar Rzezi Wołyńskiej w Lesznie. Komitet, wychodząc naprzeciw sugestiom Prezydenta oraz urzędników Urzędu Miasta Leszna odpowiedzialnych za kwestie merytoryczne i techniczne, dokonał zmiany pierwotnie proponowanej lokalizacji monumentu oraz jego formy. Obecnie proponowane miejsce – południowa część Parku Jana Jonstona (zlokalizowanego przy ul. Porucznika Leona Włodarczaka), w bliskim sąsiedztwie Pomnika w Hołdzie Polakom Ofiarom Hitlerowskich Represji w latach 1939–1945 – oraz nowa, godna forma pomnika, są efektem szerokiego dialogu społecznego. Proponowana przestrzeń jest już związana z pamięcią narodową i dobrze zakorzeniona w świadomości lokalnej społeczności. Odpowiednie zaprojektowanie nowego monumentu w tym miejscu pozwoli stworzyć spójną kompozycję przestrzenną, która harmonijnie łączy różne formy upamiętnienia ofiar systemów totalitarnych XX wieku.

Monument zostanie wykonany z blachy stalowej ciętej, w kolorze pnia drzewa lub szarości. Górna część pomnika będzie wycięta laserowo, co pozwoli uzyskać fakturę przypominającą ludzką skórę, wzbogaconą o czerwone zabarwienie, mające symbolizować cierpienie ofiar. Zastosowana forma przestrzenna i materiałowa ma na celu wywołanie refleksji i emocjonalnego zaangażowania odbiorcy, bez popadania w dosłowność, a jednocześnie z poszanowaniem powagi tematu.

Budowa pomnika nie będzie finansowana ze środków budżetu Miasta Leszna. Finansowanie przedsięwzięcia zostanie zrealizowane ze środków pochodzących z dobrowolnych darowizn, dotacji zewnętrznych oraz innych źródeł zgodnych z prawem. Środki te gromadzi Komitet Budowy Pomnika Ofiar Rzezi Wołyńskiej w Lesznie. Zgodnie z treścią uchwały, Prezydent Miasta Leszna został upoważniony do ewentualnego podjęcia działań zmierzających do pozyskania dodatkowych funduszy zewnętrznych na realizację tego przedsięwzięcia.

Wspieranie inicjatyw upamiętniających istotne wydarzenia historyczne, zwłaszcza o charakterze patriotycznym i społecznym, wpisuje się w zadania własne gminy oraz obowiązek pielęgnowania pamięci narodowej.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Przygotował:

Marcin Kochowicz, Wydział Kultury i Sportu Urzędu Miasta Leszna, *we współpracy z przedstawicielami Komitetu Budowy Pomnika Ofiar Rzezi Wołyńskiej w Lesznie*

PREZYDENT
MIASTA LESZNA
Grzegorz Rusiecki

